

Talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026-2028 laadintaohjeet

Khall 18.08.2025 § 177

Valmistelija:
hallintojohtaja Mirja Tuunanen
puh. 044 781 1251
mirja.tuunanen@parikkala.fi
ja
kunnanjohtaja Mervi Pääkkö
puh . 044 781 1250
mervi.paakko@parikkala.fi

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kuntatalouden tasapainottaminen edellyttää määrätietoisia toimia menojen vähentämiseksi ja tulopohjan kasvattamiseksi. Vuosikatteen vahvistaminen on erityisen tärkeää, koska Parikkalan kunnan viime vuosien mittavien investointien vuoksi suunnitelman mukaiset poistot ovat kasvattaneet merkittävästi.

Parikkalan kunnan tilinpäätös vuodelta 2024 oli noin 0,75 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden 2025 talousarvio on puolestaan noin 0,78 milj. euroa alijäämäinen. Kustannusten kasvua on onnistuttava hillitsemään kaikilla tasoilla. Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten nykyinen sopimuskausi on 1.5.2025 – 29.2.2028. Perusratkaisun palkankorotukset ovat sopimuskauden aikana yhteensä 7,37 prosenttia. Vuodelle 2026 tehty sopimusratkaisevat nostavat henkilöstökuluja noin 230 000 eurolla. Kustannuksia nostavat lisäksi mm. työllisyyspalveluiden siirto kunnille, työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajeneminen, työterveyshuollon sairaanhoidollisten kustannusten kasvaminen, oppimisen tuen uudistus ja yleinen hintakehitys. Esimerkiksi perusopetuksen käyttökulut ovat kasvaneet vuodesta 2019 vuoteen 2024 noin 41 %.

Talouden sopeuttamisen tarve on lähtökohtaisesti noin 0,7 milj. euroa jo vuodelle 2026, jotta päästään nollatulokseen. Talousarviotaami on kunnanhallitukseen nähden sitova talousarvion valmistelupohja. Lautakunnat valmistelevat vuoden 2026 talousarvioesityksensä

talousarvioraamin mukaisesti. Talousarvioraami vuodelle 2026 on valmisteltu ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen perusteella. Valmistelun lähtökohtana ovat vuoden 2024 tilinpäätös, vuoden 2025 talousarvio ja tilinpäätösennuste. Tasapainoinen talous varmistaa Parikkalan kunnan elinvoimaisuuden.

Yritysvaikutusten arviointi: ei tarpeen.

Esittelijä: Kunnanjohtaja Pääkkö Mervi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026 - 2028 laadintaohjeet liitteen mukaisesti ja ohjeistaa lautakuntia valmistelevaan talousarvioesitykset talousarvioraamin mukaisesti sekä esittämään tarvittaessa tavoitteen saavuttamiseksi toimintakatetta vahvistavia toiminnallisia ja taloudellisia muutosesityksiä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Hvsltk 28.08.2025 § 21
76/02.02.00/2025

Valmistelija:
sivistysjohtaja Auli Hyttinen
puh. 044 781 1297
auli.hyttinen@parikkala.fi

Kunnahallitus on käsitellyt 18.08.2025 177 §:ssä talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026 – 2028 laadintaohjeet. Niihin sisältyy selvitys kuntataloudesta ja kuva Parikkalan kunnan taloudesta ja talousarvion laadinnan aikataulu.

Yritysvaikutusten arviointi: ei tarpeen

Esittelijä: Sivistysjohtaja Hyttinen Auli

Päätösehdotus

Lautakunta päättää hyväksyä talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026 - 2028 laadintaohjeet liitteen mukaisesti ja talousarvioesitykset talousarvioraamin mukaisesti sekä esittämään tarvittaessa tavoitteen saavuttamiseksi toimintakatetta vahvistavia toiminnallisia ja taloudellisia muutosesityksiä.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukaisesti